

Дослідження ставлення до кліматичної кризи серед працівників соціальної сфери

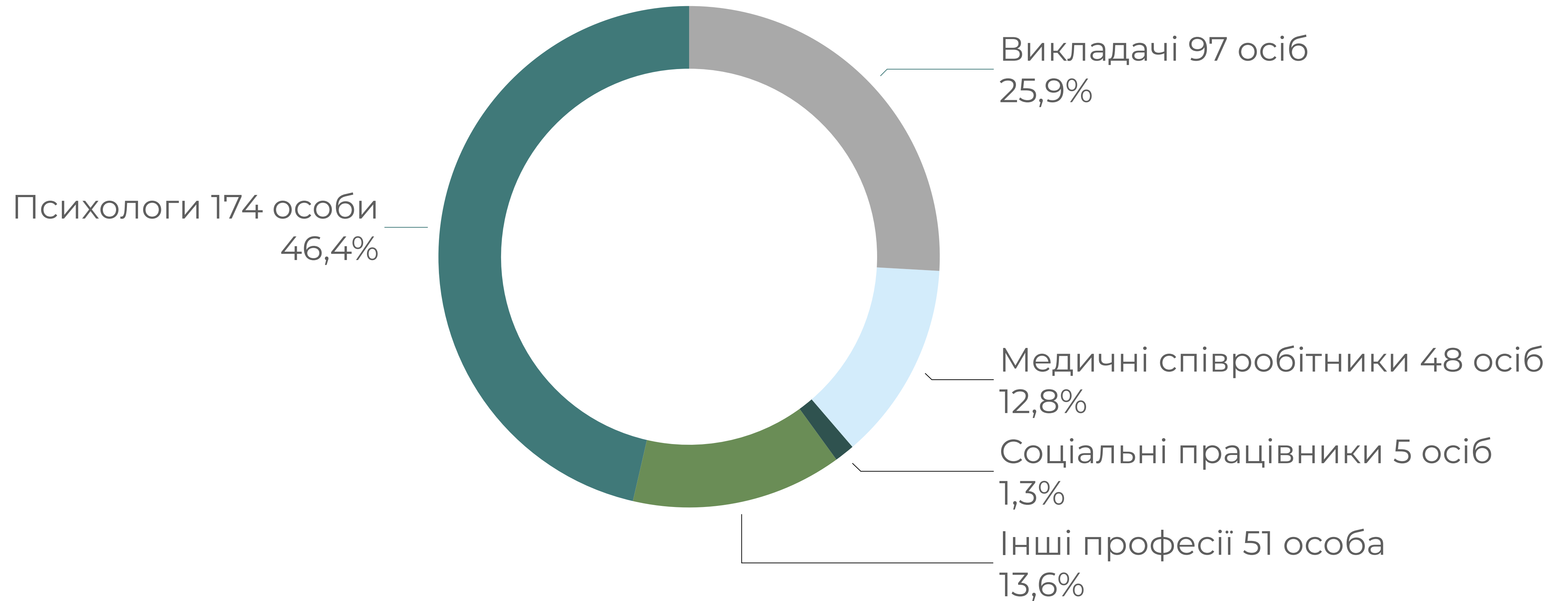
Липень 2021

Вікторія Горбунова, Віталій Клімчук, Валерія Палій,
Юлія Ткаченко та Катерина Шкуропат

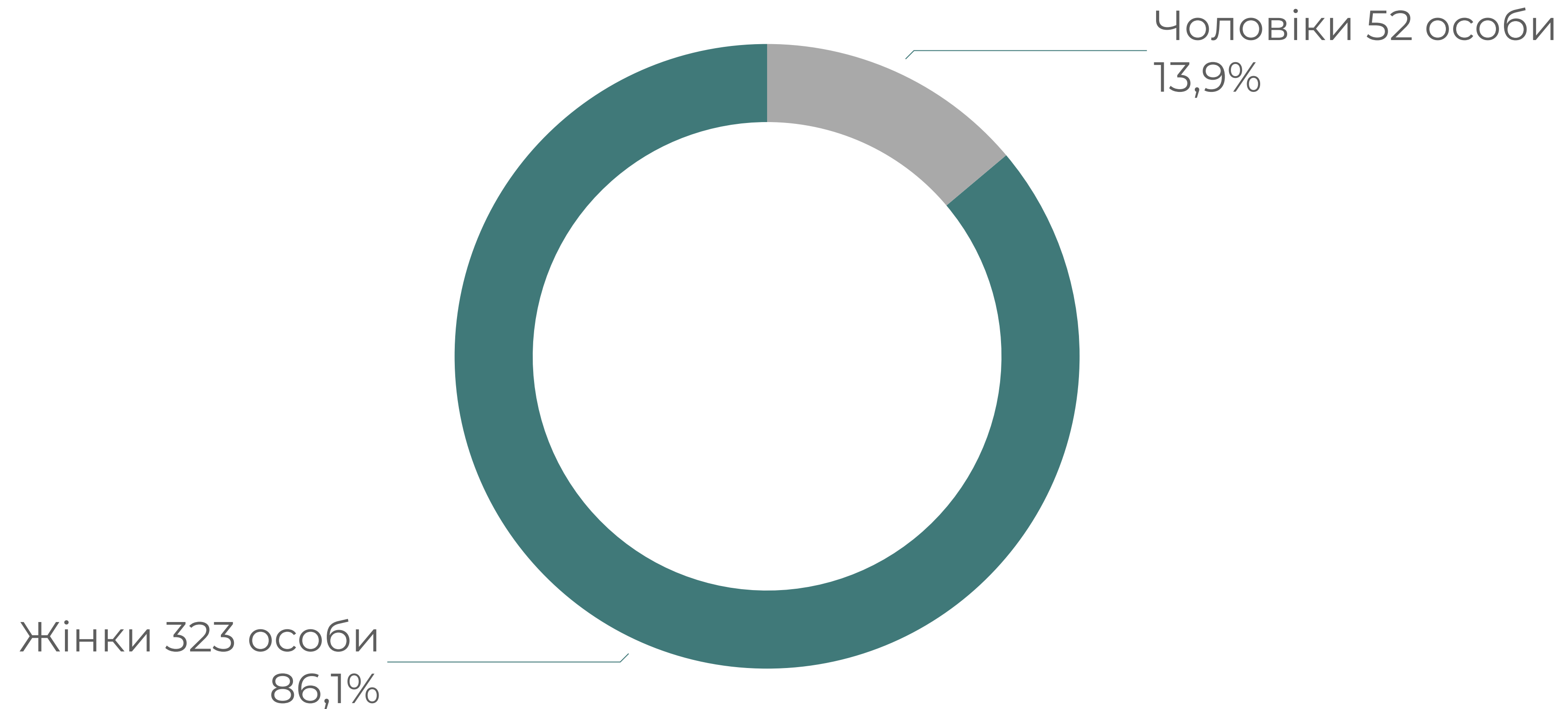

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО УЧАСНИКІВ

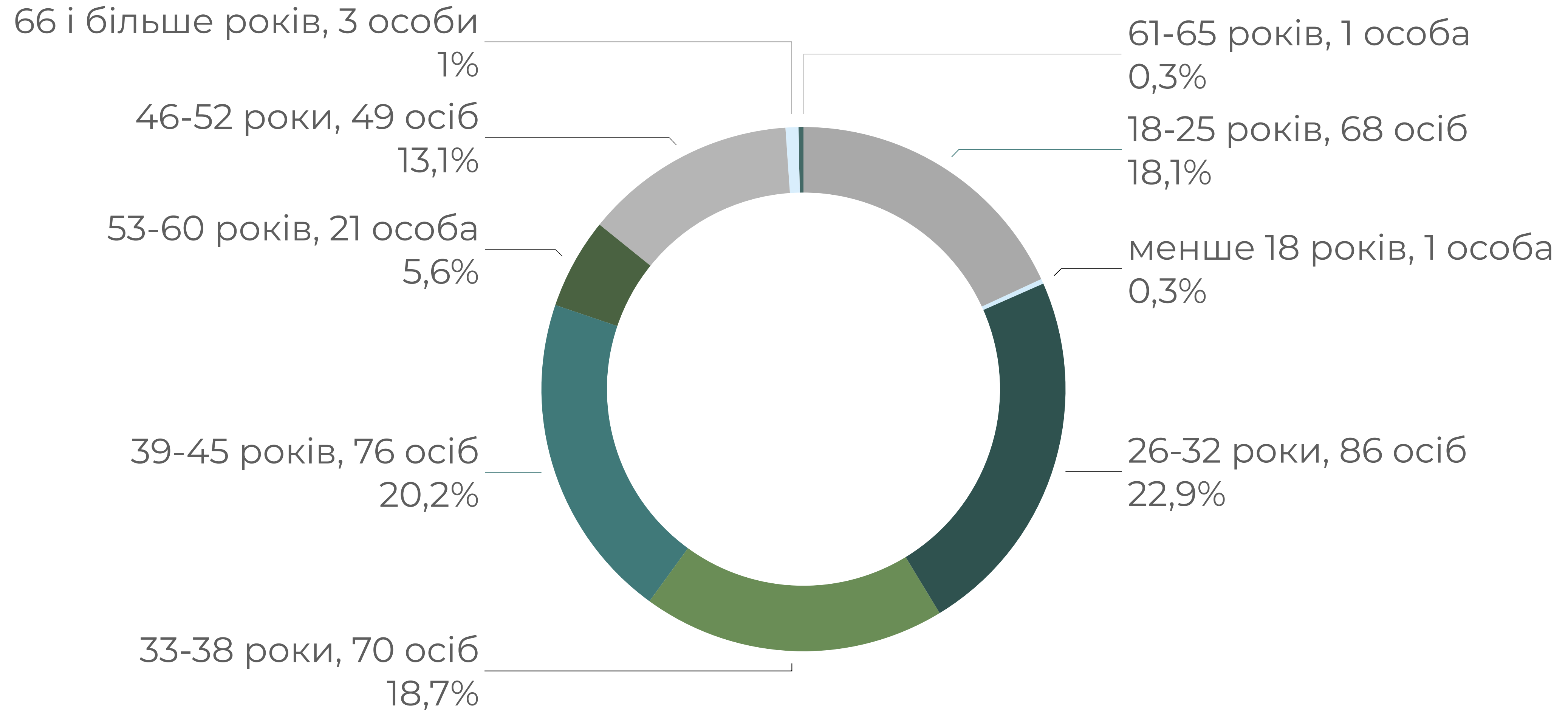
В дослідженні взяло участь 375 осіб, з них:

В дослідженні взяло участь 375 осіб, з них:

Віковий розподіл учасників дослідження:

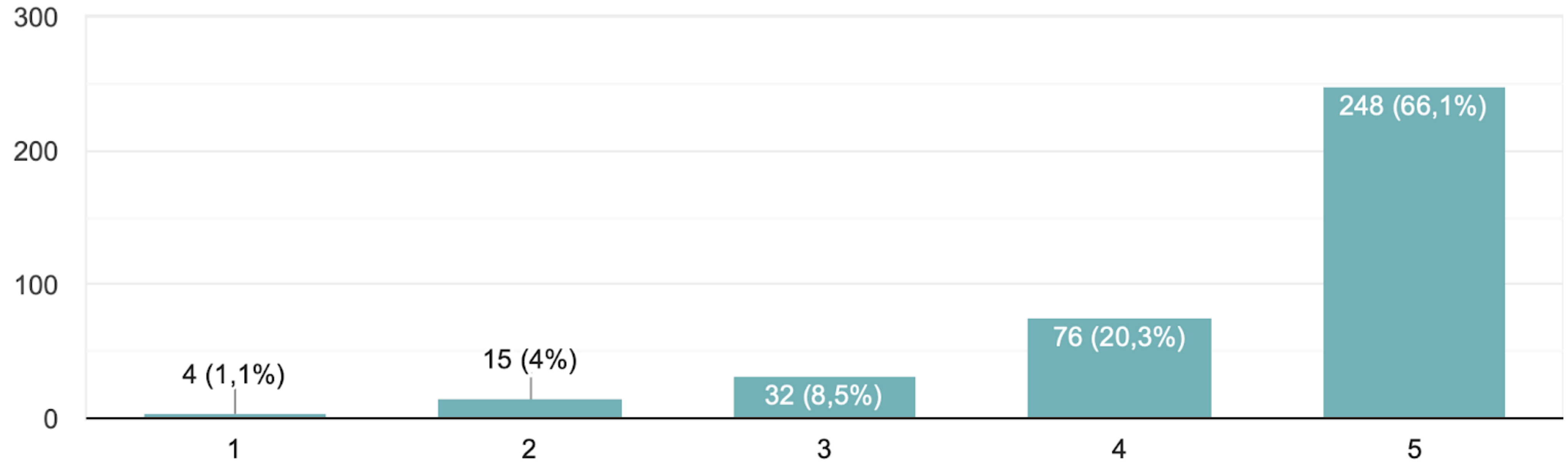

ЗАГАЛЬНІ СТАВЛЕННЯ ДО ПРОБЛЕМИ У ВІДСОТКАХ

Чи вірите ви у проблему зміни клімату?

375 відповідей

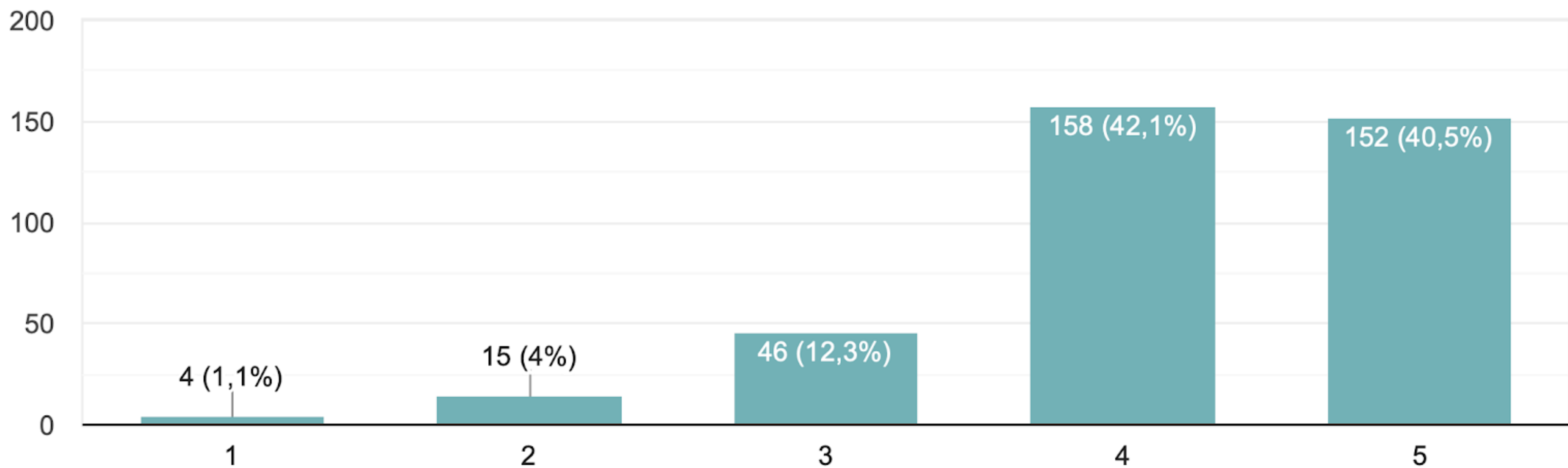

1 - зовсім не вірю

5 - переконаний у цьому

Наскільки ви відчуваєте, що клімат вже змінюється?

375 відповідей

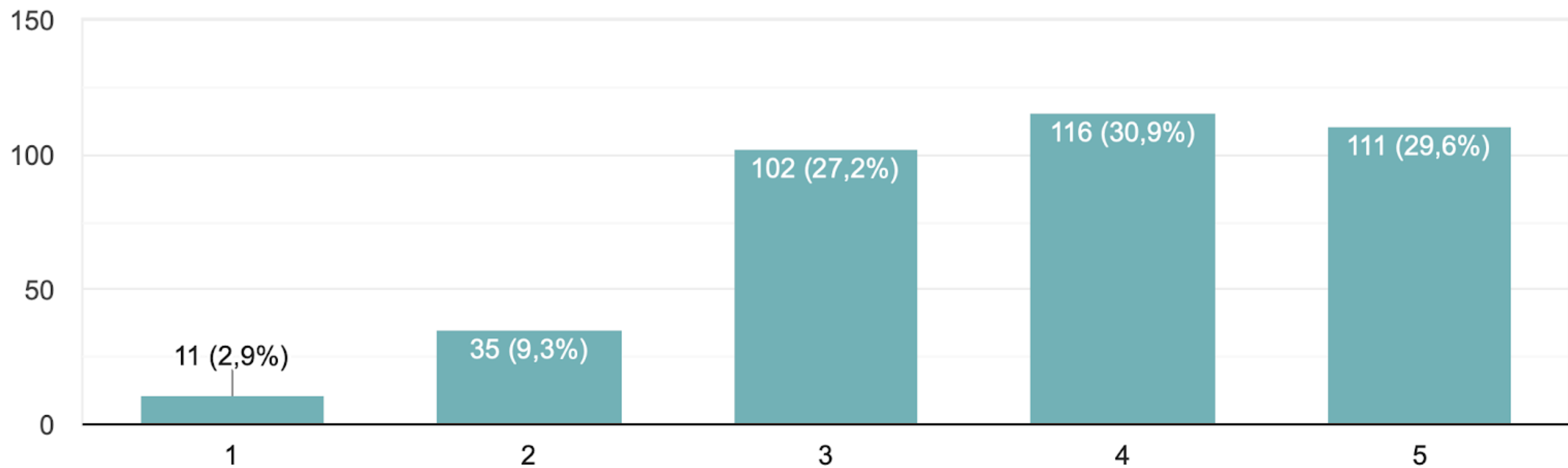

1 - не відчуваю жодних змін

5 - відчуваю суттєві зміни

Наскільки ви занепокоєні проблемою зміни клімату?

375 відповідей

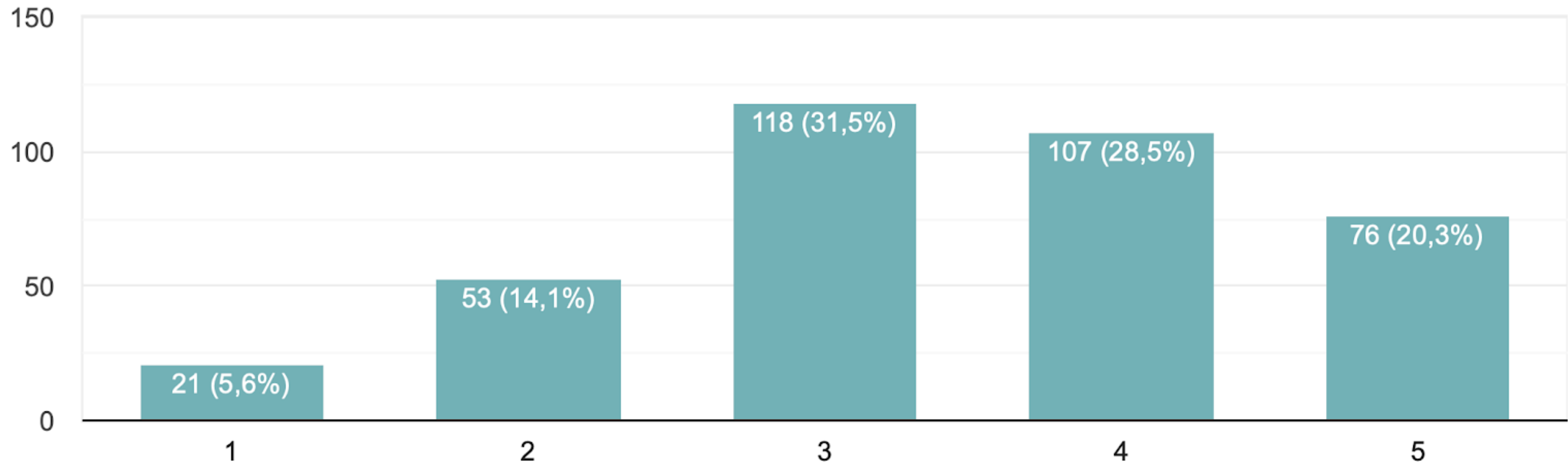

1 - мені байдуже

5 - відчуваю серйозне занепокоєння

Чи спостерігаєте ви вплив зміни клімату на психічне та фізичне здоров'я ваше та близьких?

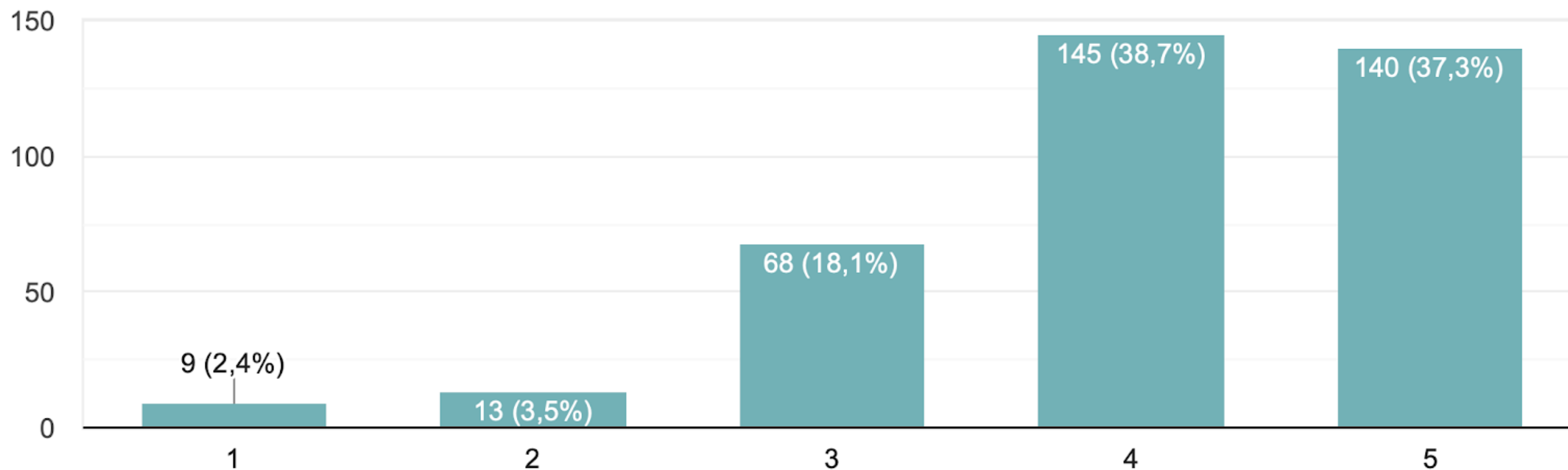
375 відповідей

1 - немає жодного впливу,
5 - дуже серйозно впливає

Наскільки ви готові змінювати свою поведінку, для того, щоб запобігти кліматичній кризі?

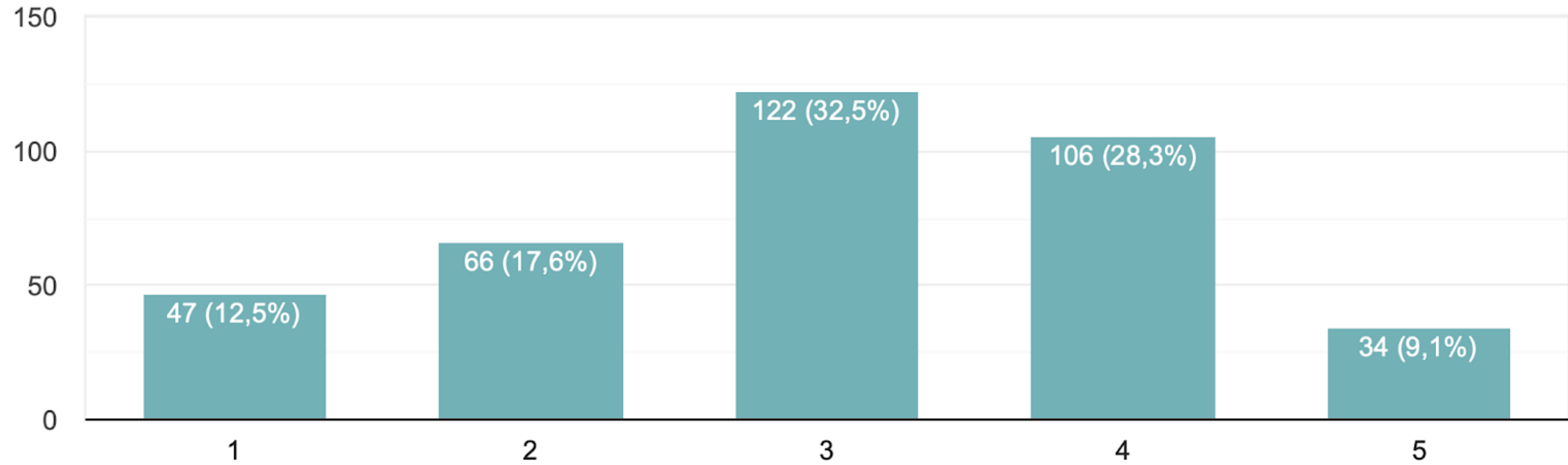
375 відповідей

1 - не збираюсь нічого змінювати
5 - є готовність до суттєвих змін

Чи робите ви вже щось для того, щоб запобігти кліматичній кризі?

375 відповідей

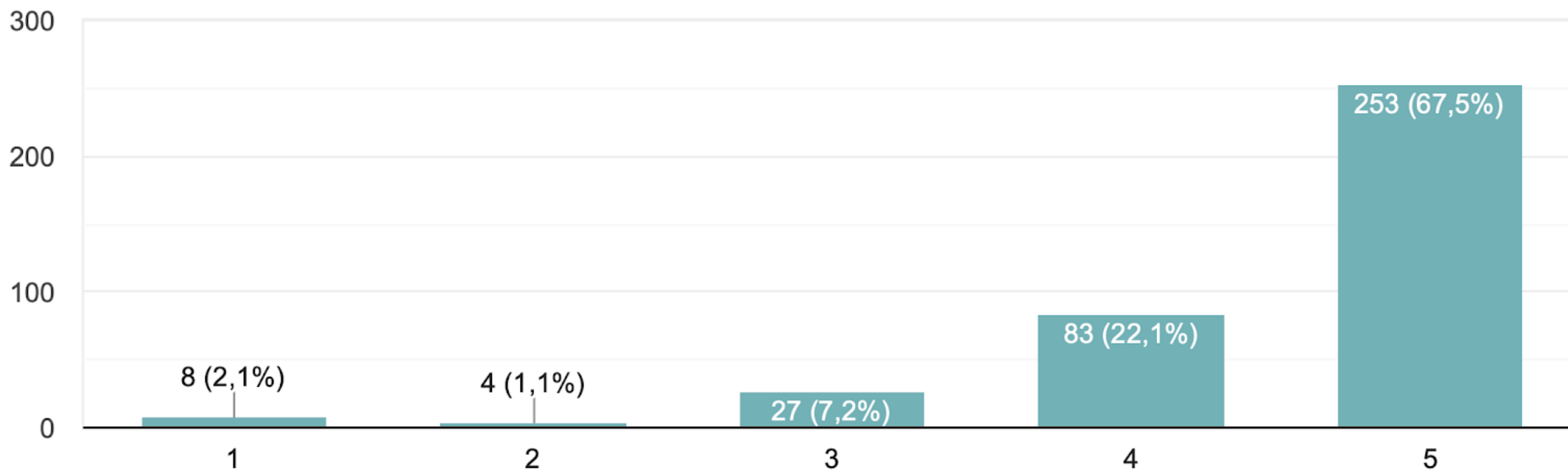

1 - не роблю нічого

5 - активно цим займаюся

Наскільки ви пов'язуєте зміну клімату з діяльністю людини на планеті?

375 відповідей

1 - це не пов'язані речі
5 - існує очевидний зв'язок

Позначте причини, які, на вашу думку, утримують вас від змін поведінки / значніших змін поведінки на користь збереження клімату (обирайте всі варіанти відповідей, які підходять)

38 осіб	не розумію, як зміни моєї поведінки можуть вплинути на вирішення проблем, пов'язаних зі зміною клімату	10,1%
12 осіб	не дуже вірю в зміну клімату, думаю проблема перебільшена	3,2%
8 осіб	не розумію, чому я маю щось змінювати, якщо інші люди цього не роблять	2,1%
261 особа	важко щось робити, якщо держава та місцева влада не створюють відповідних умов (наприклад, для сортування сміття або енергоефективності)	69,6%
97 осіб	такі зміни вимагають фінансових, часових та інших вкладень, які я зараз не можу собі дозволити	25,9%
33 особи	не думаю, що зміни поведінки, яких вимагають вчені та політики від простих людей, реально на щось вплинуть	8,8%
40 осіб	якщо я мінятиму поведінку, то муситиму відмовлятися від багатьох важливих для мене речей, а це знизить якість мого життя	10,7%
114 осіб	я не бачу, що ще я можу зробити, окрім того, що вже роблю для збереження клімату	30,4%

Крім того, ми отримали відповіді:

Не до кінця знаю усі дії, які можна робити, щоб впливати на зміну клімату

Важко створити команду для дієвих заходів

Недостатня інформованість населення, немає масових заходів з конкретними фактами, так, щоб це стосувалось кожного. Ось як тренування з пожежної безпеки

Потрібно проводити креативні заходи популяризації, аби люди самі "без напругу" бажали змінювати свою поведінку

Я не знаю, яка поведінка повинна бути у людини, щоб це сприяло покращенню клімату

Індивідуальна поведінка впливає на ситуацію набагато меншим чином, ніж поведінка глобальних компаній. Перекладання відповідальності на індивіда частково звільняє такі компанії від відповідальності і вони не проводять належних заходів щодо впливу свого виробництва на зміну клімату. Мені це дуже не подобається.

Позначте, що саме змотивувало б вас особисто до змін поведінки / значніших змін поведінки на користь збереження клімату (обирайте всі варіанти відповідей, які підходять)

ширше інформування, щоб краще розуміти, що відбувається	160 осіб	42,7%
пояснення того, як мої конкретні дії впливають на клімат і які зміни моєї поведінки впливатимуть на якість мого життя, життя моєї родини, громади	214 осіб	57,1%
публічне зобов'язання щодо конкретних дій (наприклад, в котрійсь з соціальних мереж або серед колег)	87 осіб	23,2%
об'єднання з однодумцями для спільних дій	128 осіб	34,1%
створення конкретного покрокового плану, що і як робити	209 осіб	55,7%
отримання зворотного зв'язку щодо того, який короткотерміновий та віддалений ефект мають мої дії	155 осіб	41,3%
позитивний приклад інших людей	153 особи	40,8%
своєрідна гейміфікація процесу, можливо якісь змагання з колегами, чи наявність винагород за найефективнішу поведінку	63 особи	16,8%

Крім того, ми отримали відповіді:

Штрафи за невиконання, як у Сінгапурі - 500\$ за викинутий папірець на вулиці

Содействие со стороны местной власти

Обов'язкові державні програми

Поменше політизованих пропагандистських досліджень та опитувальників, побільше наукової інформації щодо екології та кліматології на планеті

Створення державою умов. Наприклад, я готова сортувати сміття, проте немає баків для цього. Або дуже мало контейнерів для переробки батарейок

Позначте емоційні переживання, які б стимулювали вас особисто до змін поведінки / значніших змін поведінки на користь збереження клімату (обирайте всі варіанти відповідей, які підходять)

76 осіб

провина за те, яку шкоду я (інші люди, громада, країна) завдаю клімату та навколишньому середовищу своїми діями

20,3%

43 особи

злість спрямована на інших людей (громади, країни), щодо того, яку шкоду вони завдають клімату та навколишньому середовищу своїми діями

11,5%

251 особа

гордість за те, що мої дії (дії інших людей, громади, країни) змінюють ситуацію на краще та роблять внесок у збереження клімату та навколишнього середовища

66,9%

207 осіб

страх за власне майбутнє, майбутнє дітей, нащадків, яке може бути страшним через шкоду, яку окремі люди (громади, країни) завдають клімату та навколишньому середовищу

55,2%

236 осіб

радість від залучення до спільної діяльності зі збереження клімату та навколишнього середовища разом з однодумцями

62,9%

Крім того, ми отримали відповіді:

Усвідомлення, що проблема перебільшена та пов'язана із політичною спекуляцією

Не думаю, що мною можна так легко маніпулювати

Відчуття задоволення, якби я бачив, що до відповідальності притягуються держави і корпорації, а не громадяни, які нічого не вирішують

Відчуття безпеки від дій місцевої влади

Які результати статистичного аналізу?

Методи:

T-тест, коефіцієнт д-Коена, кореляційний аналіз, факторний аналіз, кластерний аналіз

Чим вищий рівень невіри у зміни клімату і думка, що проблема перебільшена, тим нижчий рівень

- занепокоєння проблемою
- відчуття факту зміни клімату
- розуміння, що це впливає на фізичне та психічне здоров'я
- що людський фактор має суттєвий вплив на зміну клімату.

Особи, які відмічали, що вживали заходів запобігання кліматичній кризі, обирають

- об'єднуватися з однодумцями
- отримувати зворотний зв'язок щодо дій
- мотивуються переживанням радості від залучення
- орієнтуються на позитивний приклад інших
- мотивуються створенням конкретного плану дій.

Чим вищий рівень готовності до дій тим

- рідше респонденти обирали варіант, що "зміни поведінки, яких вимагають вчені та політики від простих людей, реально на щось вплинуть"
- менше відмов позначати емоції, які стимулювали б до змін (заперечення того, що людину можна стимулювати до змін).

З якими упередженнями пов'язане утримання від змін поведінки?

важко щось робити, якщо держава та місцева влада не створюють відповідних умов (наприклад, для сортування сміття або енергоефективності)

такі зміни вимагають фінансових, часових та інших вкладень, які я зараз не можу собі дозволити

Що мотивує до змін?

створення конкретного покрокового плану, що і як робити

отримання зворотного зв'язку щодо того, який короткотерміновий та віддалений ефект мають мої дії

публічне зобов'язання щодо конкретних дій (наприклад, в котрійсь з соціальних мереж або серед колег)

позитивний приклад інших людей

об'єднання з однодумцями для спільних дій

пояснення того, як мої конкретні дії впливають на клімат і які зміни моєї поведінки впливатимуть на якість мого життя, життя моєї родини, громади

своєрідна гейміфікація процесу, можливо якісь змагання з колегами, чи наявність винагород за найефективнішу поведінку

Які переживання є тими, що стимулюють до змін?

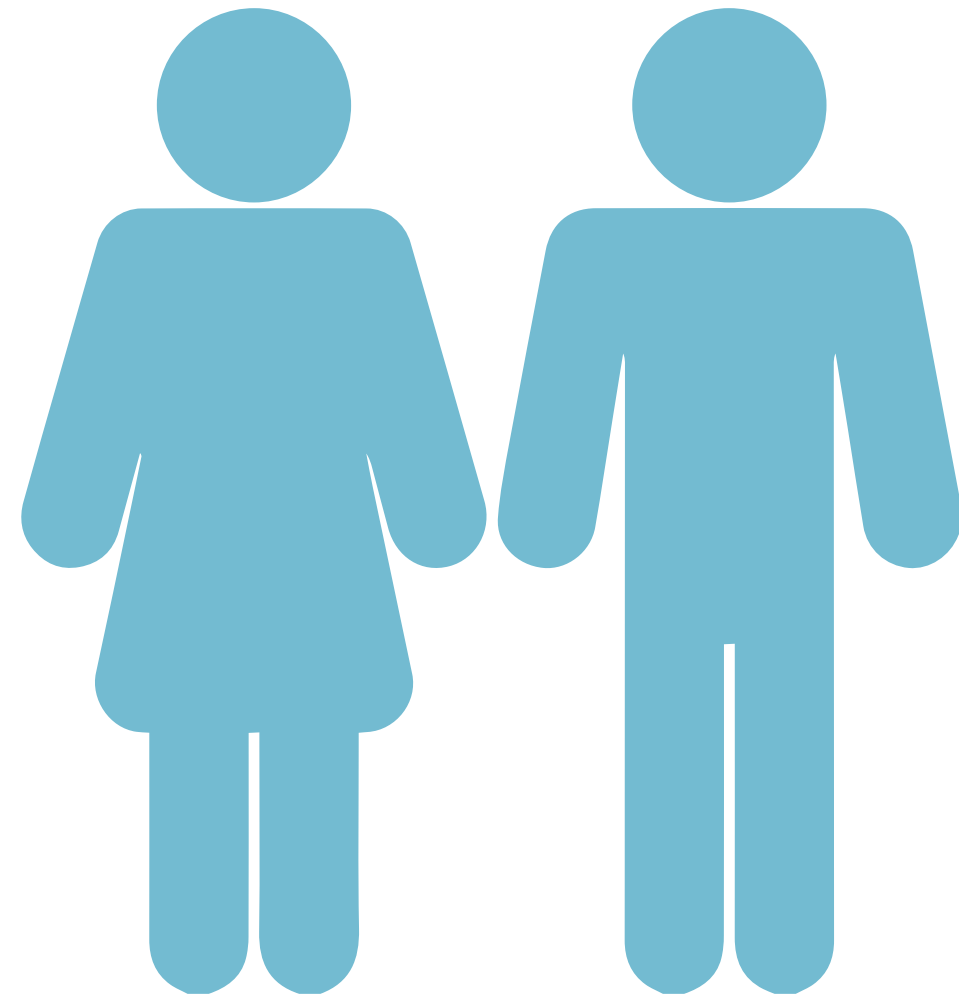
гордість за те, що мої дії (дії інших людей, громади, країни) змінюють ситуацію на краще та роблять внесок у збереження клімату та навколишнього середовища

радість від залучення до спільної діяльності зі збереження клімату та навколишнього середовища разом з однодумцями

**ЩО ДУМАЮТЬ ПСИХОЛОГИ, ВИКЛАДАЧІ,
МЕДИЧНІ ТА СОЦІАЛЬНІ ПРАЦІВНИКИ?**

Жінки більше помічають вплив зміни клімату на фізичне та психічне здоров'я, ніж чоловіки.

Молодь до 25 років

- менше відчуває зміну клімату (ніж групи 26-32, 33-38, 46-52),
- виражає меншу схвильованість змінами (ніж 46-52),
- та дає меншу оцінку людського фактору на проблему (ніж 33-38, 39-45).

Ті, хто вірять у зміну клімату та занепокоєні проблемою НЕ є носіями переконань

не дуже вірю в зміну клімату, думаю проблема перебільшена

не розумію, як зміни моєї поведінки можуть вплинути на вирішення проблем, пов'язаних зі зміною клімату

не думаю, що зміни поведінки, яких вимагають вчені та політики від простих людей, реально на щось вплинуть

За результатами кластеризації даних ми отримали 3 групи спеціалістів:

Група 1

**Активні та усвідомлені
спеціалісти**

135 людей

Група 2

**Готові до змін, але
менш активні,
потребують більше
інформації про дії**

164 людини

Група 3

**Спеціалісти, що
заперечують проблему**

25 людей

Група 1.

Активні та усвідомлені спеціалісти

Люди **33-60 років**

Більшість жінки – 92%

Переважно **психологи та викладачі**

Мають **більше зацікавленості у дослідженні** (дещо частіше лишають контакти)

У порівнянні із групою 2 “Готові до змін, але менш активні, потребують більше інформації про дії”. У цій групі досліджувані:

- відмічають дещо більший, ніж інші рівень занепокоєння змінами клімату, відчувають зміни, помічають вплив зміни клімату на психічне та фізичне здоров'я, готові до дій.
- рідше (порівняно з групою 2) обирають твердження «такі зміни вимагають фінансових, часових та інших вкладень, які я зараз не можу собі дозволити», менше відмічають як мотиватор «створення конкретного покрокового плану, що і як робити».
- частіше зазначають мотивацію переживання «радість від залучення до спільної діяльності зі збереження клімату та навколишнього середовища разом з однодумцями».

Група 2.

Готові до змін, але менш активні, потребують більше інформації про дії

Переважно **спеціалісти 18-38 років**

Відсоток чоловіків та жінок приблизно відповідає розподілу за загальною вибіркою (**17% та 23%**).

Представники всіх професій в співвідношенні близькому до розподілу у вибірці.

Зацікавленість у дослідженні близька до середнього показника у вибірці.

В цій групі є трохи нижчим рівень занепокоєння, відчуття зміни клімату та визначення впливу проблеми на фізичне та психічне здоров'я, дещо нижча готовність до дій. Частіше зазначають про фінансові витрати на зміну поведінки та мають вищу потребу у конкретному плані дій.

Ця група децю менш усвідомлена, потребує трохи більшого скерування та інформації про види змін поведінки не пов'язані зі значними фінансовими, часовими та іншими вкладеннями.

Водночас вони віряють у проблему змін клімату, намагаються вживати дій та мають певну готовність до дій.

Група 3. Спеціалісти, що заперечують проблему

Найбільш відмінна група

Немає вікової тенденції, переважання за статтю чи професією

Вирізняються низьким рівнем занепокоєння щодо змін клімату, не вірять у зв'язок з діяльністю людини, мають значно менше віри у наявність зміни клімату, не помічають вплив зміни клімату на фізичне чи психічне здоров'я, не вдаються до дій й не готові до них.

У порівнянні з іншими групами:

- серед перешкод частіше відмічають, що немає віри, що їх дії щось змінять, вважають проблему перебільшеною
- серед мотиваторів частіше додають свій варіант щодо вимог змін від держави, корпорацій тощо.
- не відзначають провину як мотиватор, загалом рідше відзначають емоції, частіше додають свій варіант з вимогою дій від інших, або відмовляються від відповіді.

НАЦІОНАЛЬНА

ПСИХОЛОГІЧНА
АСОЦІАЦІЯ

УКРАЇНИ